

[S. Rasmussen.]

— hvad man jo maa gaa ud fra at det gør —, saa vilde disse 10 Mill. Kr. ikke slaa til, men man maatte igen komme til Rigsdagen for at faa bevilget et større Beløb til det samme Formaal. Det er en af de Ting, som vi forudser at der muligvis vil ske. Vi er derfor en hel Del betænkelige, og jeg er ikke blevet mindre betænkelig ved i Dag at høre — særlig var den højtærede Landbrugsminister Gang paa Gang inde paa det i sin Redegørelse —, at her drejer det sig om en Lovgivning af ganske særegen Art. Ja, saaledes ser vi ogsaa paa dette Lovgivningsarbejde, som en Lovgivning af ganske særegen Art. Jeg lagde ogsaa Mærke til, at Venstres ærede Ordfører (Rytter) — ja, jeg ved ikke, hvor meget af Forslaget den ærede Ordfører egentlig sagde god for, efter min Opfattelse var det ikke saa meget. Jeg forstod i hvert Tilfælde det ærede Medlem saaledes, at man fra den Side ønskede ikke saa faa Ændringer, og jeg maa derfor gaa ud fra — hvad det ærede Medlem i øvrigt ikke udtalte —, at Forslaget vil blive henvist til en Udvalgsbehandling. Noget saadant vil vi ikke lægge Hindringer i Vejen for, og hvis Lovforslaget under Udvalgsbehandlingen muligvis kan blive formet paa en anden, for os mere tilfredsstillende Maade, ved jeg ikke, hvordan vi vil stille os ved den endelige Afstemning her i Tinget, men jeg ønsker straks at sige, at saaledes som Forslaget nu er affattet, vil vi ikke kunne give det vor Stemme.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte — hvad jeg giver ham Ret i —, at Landbrugets Stilling i Øjeblikket er meget vanskelig. Ministeren sagde, at det særlig var Gældsbyrden, som var saa overordentlig trykkende, og mente, at den i Forhold til Skattebyrden var 3—4 Gange saa trykkende som de faste Ejendomsskatter. Jeg fik ikke rigtig fat i det Beløb, som Ministeren nævnte at disse Skatter andrager, men efter min Mening udgør de faste Ejendomsskatter til Staten 12 Mill. Kr. og til Kommunerne 90 Mill. Kr.... (*Landbrugsministeren* [Bording]: Ikke saa meget for Landbruget!). Ikke saa meget for Landbruget, nej, men jeg tror alligevel, at Ministeren undervurderer dette Forhold, og jeg tror, at nogle af de Forslag, som vi har forelagt for at komme Landbruget i Møde — det er jo i øvrigt rigtigt, som den højtærede Minister nu gjorde opmærksom paa, at de faste Ejendomsskatter ikke alene hviler paa Jorden, men ogsaa hviler

paa andet Grundlag —, vilde i højere Grad kunne hjælpe selve Landbruget end det foreliggende Forslag. Jeg vil ikke paastaa, at dette Forslag ikke kan hjælpe, men det kan kun hjælpe nogle enkelte, hvilket den højtærede Minister ogsaa gav Udtryk for i sin Forelæggelsestale. Men selv om man vil hjælpe og gennem dette Forslag kan hjælpe nogle enkelte, saa tror jeg, der vil være mange, som med lige saa god Ret vil kunne komme og sige: Saa maa vi ogsaa have vor Gæld nedskrevet. Naar Landbruget i det hele har kunnet faa saa stor en Gældsbyrde, som Tilfældet desværre er, skyldes det efter min Mening i høj Grad, at man fra næsten alle Sider har haft Tillid til Landbruget, har haft Tillid til, at naar Landbrugets Mænd laante Penge, saa vilde de i alt Fald og kunde ogsaa i de fleste Tilfælde tilbagebetale dem. Ved denne Lovgivning indføres der dette, som jeg synes uheldige, for Landbruget, nemlig en Akkordordning, hvorved Folk, som har Penge til gode hos Landmænd, en skønne Dag vil være udsat for — især hvis en Mand har været saa heldig at faa en meget stor Gæld — kun at faa en meget ringe Del af det Beløb, de har til gode. Jeg indrømmer, at det i nogle Tilfælde, i disse enkelte Tilfælde, kan være til Gavn for vedkommende Mand, men om en saadan Lovgivning i det store og hele vil gavne Landbruget, og særlig vil gavne Landbrugets Realkredit, det tvivler jeg meget paa. Derfor er jeg og vi fra vor Side ikke saa lidt betænkelige ved en saadan Lovgivning. Jeg ved, at mit Parti i det andet høje Ting dels ved selv at stille Ændringsforslag, dels ved at give Tilslutning til andre Ændringsforslag har været med til at forandre Lovforslaget, som det blev forelagt, til den Skikkelse, hvori det nu foreligger, og jeg vil her — jeg forstaar noget i Modsætning til den ærede Ordfører for Venstre — sige, at jeg synes, det er en Forbedring af Lovforslaget, der er sket i det andet høje Ting. Men ikke desto mindre ser vi os altsaa ikke i Stand til at stemme for Lovforslaget i den Skikkelse, det har.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at naar Loven af 1928 ingen videre Betydning har haft, kunde der være flere Grunde dertil, og det har han Ret i. Man var bange for Risikoen. Nu tager Staten, udtalte den højtærede Minister, en meget stor Risiko ved denne Lovgivning, og vi fra vor Side er klar over, at den gaar ud paa en Ordning, der ikke betyder nogen Sikkerhed for de Laan, der gives. Jeg ved